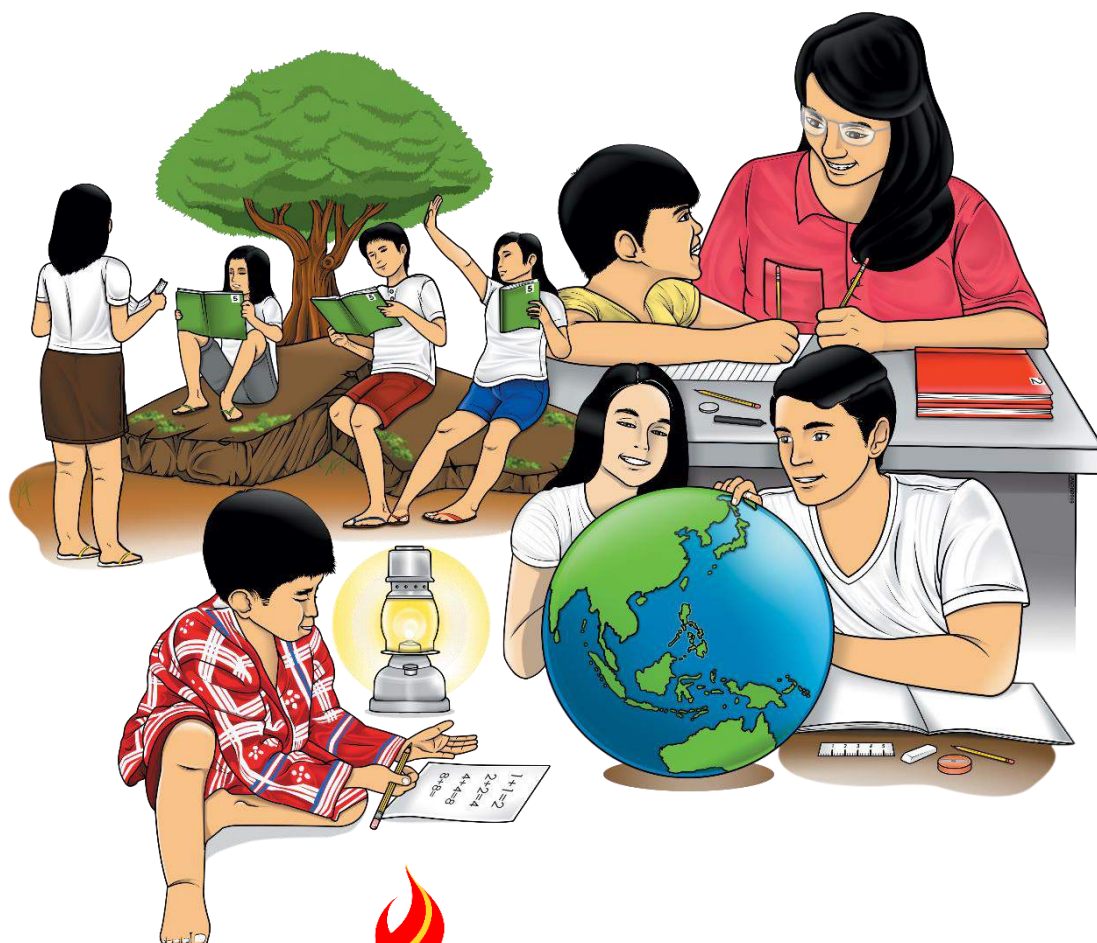

Edukasyong Pangkalusugan

Ikaapat na Markahan – Modyul 1: Mga Uri ng Kalamidad

Edukasyong Pangkalusugan – Ikaapat na Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikaapat na Markahan – Modyul 1: Mga Uri ng Kalamidad
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Joanalyn L. Sarmiento

Editor: Renato B. Gallenito

Tagasuri: Cynthia T. Montañez

Tagaguhit: Emma N. Malapo

Tagalapat: Anthony C. Vista, Israel C. Adrigado

Tagapamahala: Regional Director: Gilbert T. Sadsad

CLMD Chief: Francisco B. Bulalacao, Jr.

Regional EPS In Charge of LRMS: Grace U. Rabelas

Regional ADM Coordinator: Ma. Leilani R. Lorico

CID Chief: Jerson V. Toralde

Division EPS In Charge of LRMS: Belen B. Pili

Division ADM Coordinator: Cynthia T. Montañez

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City 4500
Telefax: 0917 178 1288
E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Edukasyong Pangkalusugan

**Ikaapat na Markahan – Modyul 1:
Mga Uri ng Kalamidad**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang mga natural na kalamidad at sakuna tulad ng lindol, bagyo at pagputok ng bulkan ay maaaring magdulot ng maraming pinsala sa mga ari-arian at maging sa buhay ng tao. Upang maiwasan natin ang hindi mabuting epekto at bunga nito, tayo ay dapat maging handa sa lahat ng oras.

Ang modyul na ito ay naglalaman ng aralin tungkol sa iba't ibang uri ng kalamidad, sakuna, at kagipitan o mga hindi inaasahang pangyayari (emergency).

Matapos mong pag-aralan at gawin ang iba't ibang pagsasanay sa modyul na ito ay inaaasahan na natutukoy mo ang iba't ibang uri ng kalamidad, sakuna, at kagipitan o mga hindi inaasahang pangyayari (emergency).

Subukin

Hanapin sa mga pagpipilian sa kahon ang tinutukoy ng bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Bagyo	Pagputok ng bulkan	Baha
Buhawi	Storm Surge	Tsunami
Landslide	Lindol	Flashflood

1. Isang uri ng kalamidad na may dalang mabilis na hangin, malakas na ulan na may kasamang kulog at pagkidlat. Ito ay sanhi ng pagkasira ng ating kalikasan.
2. Ito ay sanhi ng pag-galaw ng fault sa ibabaw na bahagi ng mundo (*crust*) na nagreresulta sa pagkasira ng mga ari-arian.
3. Ito ay labis na pag-apaw ng tubig o isang biglaang pagbaha ng isang lugar na may malaking dami ng tubig.
4. Ito ay isang serye ng malalaking alon na nilikha ng pangyayari sa ilalim ng tubig tulad ng lindol, pagguho ng lupa, pagsabog ng bulkan, o maliit na bulalakaw.
5. Ito ay sanhi ng paminsan-minsang pagsabog at pagdaloy ng mainit na *lava* o kumukulong putik nito sa loob.

Tingnan ang tamang sagot sa pahina 15.
Ilan ang nakuha mo?

Magaling kung nakuha mo lahat ng tamang sagot. Ayos lang kung hindi mo nakuha lahat dahil mas liliin ang natin ang iyong kaalaman sa pagpapatuloy mo sa modyul na ito.

Balikan

Anong mga salita ang iyong maiuugnay sa larawan? Isulat sa inyong sagutang papel. Pagkatapos, ibahagi ito sa inyong kasamahan sa bahay. Magkatulad ba ng inyong mga naiisip na salita o kaisipan? Naranasan mo na ba ng mga ito?

Tuklasin

Pagmasdan ang mga larawan. Tukuyin kung anong kalamidad ang mga nasa larawan. Isulat ang tamang sagot sa sagutang papel.

1.

3.

<https://pixabay.com/vectors/emergency-disaster-volcano-volcanic-4314583/>

2.

4.

Suriin

Kahulugan ng sakuna at kalamidad

Ang **sakuna** ay tumutukoy sa isang malaking kapinsalaan o kalamidad. Ito ay aksidente o mga hindi sinasadyang pangyayari tulad ng pagbaha, pagguho at pagbitak ng mga lupa, malakas na bagyo, paglindol, pagkasunog ng mga kabahayan at kagubatan, pagsabog ng bulkan, at iba pa.

Ang **kalamidad** ay isang di inaasahang pangyayari na sanhi ng mga proseso sa kalikasan. Ang bagyo, baha, tsunami, *tidal wave*, lindol, pagsabog ng bulkan, at pagguho ng lupa ay ilan lang sa mga kalamidad na nakakatakot at nagdudulot ito ng malaking kapinsalaanan sa buhay ng tao.

Ang **bagyo** ay isang uri ng kalamidad, mayroon itong isang pabilog o spiral na sistema ng marahas at malakas na hangin na may dalang mabigat na ulan na may kasamang kulog at pagkidlat karaniwan daan-daang kilometro o milya sa diameter ang laki. Ang pagdami ng bagyo ay maaring epekto ng *climate change* o *pagbabago ng klima*. Tinatayang may 20 bagyong pumapasok sa *Philippine Area of Responsibility* (PAR) kada taon

Ang **landslide** o pagguho ay ang pagbaba ng lupa, bato, burak at iba pang mga bagay mula sa mataas na lugar na sanhi ng laganap na pagputol ng mga puno sa kagubatan at *quarrying*.

<https://publicdomainpictures.net/pictures/30000/velka/landslide.jpg>

Pagsabog ng bulkan ay paminsan-minsang pagsabog dahil nais kumawala ng mainit na lava o kumukulong putik nito sa loob. Kapag ang presyon mula sa mga gas sa loob ng tunaw na bato ay naging masyadong matindi, magaganap ang pagsabog. Ang mga pagsabog ay maaaring tahimik o maingay. Maaaring may mga daloy ng lava, mga pisang landscape, mga nakakalason na gas, at lumilipad na bato at abo na minsan ay maaaring magbiyahe nang daan-daang milya pababa.

Ang **lindol** ay sanhi ng isang mabilis na paglabas ng enerhiya na nang-gagaling sa ilalim ng lupa. Kadalasan, ang lindol ay sanhi ng paggalaw ng *fault* sa ibabaw na bahagi ng mundo (*crust*). Ang enerhiyang

lumalabas ay sumasanga sa lahat ng direksiyon mula sa kanyang pinanggalingan, ang pokus, sa anyo ng mga seismikong alon.

Ang **baha** ay labis na pag-apaw ng tubig. **Flashflood** naman ang ibig sabihin ng biglaang pagbaha na nararanasan sa ating bansa.

<https://www.tasnimnews.com/en/news/2018/12/30/1911136/landslides-floods-leave-22-dead-in-philippines>

Tsunami ay serye ng malalaking alon na nilikha ng pangyayari sa ilalim ng tubig tulad ng lindol, pagguho ng lupa, pagsabog ng bulkan, o maliit na bulalakaw. Ang tsunami ay maaaring kumilos nang daan-daang milya kada oras sa malawak na karagatan at humampas sa lupa dala ang mga alon na umaabot ng 100 talampakan o higit pa.

Storm Surge ay ang hindi pangkaraniwang pagtaas ng tubig sa dalampasigan habang papalapit ang bagyo sa baybayin.

Ang pagiging handa lalo na sa panahon ng sakuna o kalamidad ay mahalaga upang makaiwas sa posibleng masamang mangyari. Kung ang isang tao ay handa, hindi siya matatakot o mangangamba dahil alam niya na siya ay maliligtas at malalayo sa anumang kapahamakan. Maaaring malaman ang pinakabagong impormasyon tungkol sa kondisyon ng panahon sa radyo, telebisyon o internet at maging sa ating Barangay.

Ang mga sangay ng ating pamahalaan ay nagbibigay programa at probisyon ng iba't-ibang impormasyon sa ibat-ibang paraan, kasama na rito ang pagsasanay ng *Disaster Preparedness Drill*. Kaya sa tuwing may paparating na kalamidado sakuna kinakailangan nating maging listo at handa upang maging ligtas. Ligtas ang may alam.

Pagyamanin

Gawain 1

Narito ang ilan sa mga salitang maiuugnay natin sa mga kalamidad. Hanapin ang mga salitang ito sa *Word Search*. Ang bawat mag-aaral ay napapangkat sa tatlo base sa simula ng kanilang pangalan. *WS-1* (pangalang nagsisimula sa A-I), *WS-2* (pangalang nagsisimula sa J-R), at *WS-3* (pangalang nagsisimula naman sa S-Z).

WS-1

E	M	V	O	K	B	T	D	T	A	T	C	A	O	A
K	P	T	E	M	Z	W	P	Z	E	N	B	K	Q	J
O	B	F	U	D	J	T	O	Q	J	G	O	N	U	S
C	U	P	Q	W	I	Q	S	T	Z	M	R	P	B	Q
G	H	R	A	Z	M	L	K	U	L	C	K	M	K	I
M	A	M	O	K	C	A	S	A	N	O	U	A	D	Y
O	W	T	Y	P	J	H	R	D	T	A	V	B	Q	Z
L	I	Q	G	O	G	A	I	U	N	D	M	L	G	U
C	X	C	A	Q	L	B	P	A	S	A	H	I	N	K
A	W	I	B	C	V	A	Z	C	B	J	L	O	Z	I
O	T	V	Q	D	P	X	K	X	Q	Z	Q	H	V	E
H	G	L	U	H	E	Z	Y	L	I	N	D	O	L	Q
Y	B	P	Q	N	A	N	U	K	A	S	U	X	Z	U
R	T	V	O	Y	S	G	E	L	H	Y	D	R	S	P
U	Q	A	R	E	N	I	F	B	F	J	K	W	B	A

WS-2

N	O	S	W	Q	X	Q	V	G	B	P	F	C	Z	U
S	P	I	Y	S	J	I	M	D	R	A	H	J	H	C
A	J	X	J	I	A	G	C	L	C	Q	K	Y	A	L
K	P	F	H	S	W	S	I	R	K	Z	B	W	F	D
U	O	K	L	Z	T	A	F	D	M	U	C	S	L	M
N	V	L	M	A	N	O	H	B	A	G	Y	O	X	E
A	X	A	B	P	S	M	R	U	W	K	F	R	K	I
N	J	N	L	T	D	H	L	M	B	U	P	E	G	M
A	H	D	E	O	L	U	F	R	S	Z	I	J	W	A
Y	X	S	H	N	D	V	E	L	A	U	C	Q	R	N
L	H	L	V	B	A	N	Y	F	O	W	R	H	V	U
T	Q	I	K	U	P	J	I	B	P	O	P	G	X	S
M	J	D	H	B	A	H	A	L	M	F	D	R	E	T
T	X	E	T	O	K	R	X	H	A	N	I	J	V	U
Z	W	R	A	U	X	B	V	J	E	R	F	E	W	L

WS-3

F	B	O	X	A	G	Q	X	S	W	H	L	E	Z	E
L	U	E	Z	B	R	I	U	R	A	P	O	B	L	D
A	H	T	W	T	E	L	P	G	J	Y	D	A	N	W
S	A	X	I	K	S	R	T	E	R	G	N	H	B	T
H	W	M	G	V	F	U	D	K	P	D	I	A	A	U
F	I	J	B	S	H	I	N	O	A	J	L	O	G	C
L	S	A	Q	X	L	W	P	A	I	N	M	X	Y	Q
O	U	W	N	S	A	N	Y	B	M	O	U	D	O	C
O	Z	B	D	Q	D	P	T	C	X	I	W	K	Q	T
D	S	N	S	T	O	R	M	S	U	R	G	E	A	K
R	A	L	Q	W	H	Y	N	W	J	W	H	T	I	S
L	D	F	R	U	B	G	T	V	M	I	R	F	Q	Y
T	A	L	A	J	K	X	Y	B	P	S	M	O	Z	F
H	I	O	V	N	O	A	R	U	I	Q	L	C	J	G
L	W	S	I	P	V	W	T	Q	X	D	I	S	H	N

Gawain 2

Basahin at sagutin ang mga paglalarawan sa ibaba. Isulat sa loob ng kahon ang katumbas na letra upang mabuo ang salita.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

A₁ - Bagyo

A₂ - Pagputok ng bulkan

A₃ - Baha

D₁ - Buhawi

D₂ - Storm Surge

I - Tsunami

K - Landslide

L - Lindol

M - Flashflood

1. Ito ay ang pagguho ng lupa na sanhi ng ilegal na pagputol ng mga puno sa kagubatan.
2. Ito ay isang uri ng kalamidad na may dalang mabilis na hangin, malakas na ulan na may kasamang kulog at pagkidlat sanhi ng pagkasira ng ating kalikasan.
3. Ito ay sanhi ng pag-galaw ng fault sa ibabaw na bahagi ng mundo (*crust*).
4. Ito ay labis na pag-apaw ng tubig o isang biglaang pagbaha ng isang lugar na may malaking dami ng tubig.

5. Ito ay sanhi ng biglaang pagbaha na nararanasan sa ating bansa
6. Ito ay isang serye ng malalaking alon na nilikha ng pangyayari sa ilalim ng tubig tulad ng lindol, pagguho ng lupa, pagsabog ng bulkan, o maliit na bulalakaw.
7. Isang bayolente, mapanganib, at umiikot na kolumna ng hangin na dumarapo o sumasayad kapwa sa kalatagan ng lupa ng daigdig at ng isang ulap na kumulonimbus.
8. Ito ay sanhi ng paminsan-minsang pagsabog at pagdaloy ng mainit na *lava* o kumukulong putik.
9. Ito ay isang hindi pangkaraniwang pagtaas ng tubig sa dalampasigan habang papalapit ang bagyo sa baybayin.

Gawain 3

Sagutin ang sumusunod na tanong. Isulat sa sagutang papel ang inyong sagot.

1. Ano-ano ang iba't ibang uri ng kalamidad?

2. Ano-ano ang mga maaaring maging epekto ng kalamidad sa ating buhay?

3. Anong mga kalamidad ang madalas maranasan sa inyong komunidad?

Isaisip

Tukuyin ang uri ng kalamidad ayon sa pagsasalarawan. Buuin ang salita sa pamamagitan ng pagsulat sa patlang ng mga nawawalang titik.

1. May dalang malakas na hangin at ulan _ A _ _ O
2. Pagguho ng lupa LA _ _ S _ I _ _
3. Bunga ng walang tigil o lakas ng pag-ulan B _ _ A
4. Pagyanig ng lupa L _ N _ O _
5. Pagsabog o pagbuga ng usok _ A _ PU _ _ K
N _ _ B _ _ K _ N
6. Hindi pangkaraniwang pagtaas ng tubig sa
dalampasigan habang papalapit ang bagyo
sa baybayin _ T _ R _ S _ R _ _

Isagawa

Sa inyong sagutan papel gumuhit ng iba pang sakuna o kalamidad. Ilarawan at pangalanan ito.

Tayahin

Maramihang Pagpili. Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ang sagot sa inyong papel.

1. Ito ay tumutukoy sa isang malaking kapinsalaan o kalamidad.
 - a. bagyo
 - b. sakuna
 - c. kalamidad
 - d. pinsala
2. Ano ang tawag sa mga pangyayaring nagdudulot ng malaking pinsala sa kapaligiran, ari-arian, kalusugan, at mga tao sa lipunan?
 - a. sakuna
 - b. pinsala
 - c. kalamidad
 - d. unos
3. Ito ay isang sistema ng klima na may nakabukas na sirkulasyon sa paligid ng isang sentro ng mababang lugar.
 - a. landslide
 - b. flashflood
 - c. bagyo
 - d. baha
4. Ito'y sanhi ng isang mabilis na paglabas ng enerhiya na nanggagaling sa ilalim ng lupa na nagiging dahilan ng paggalaw nito
 - a. baha
 - b. tsunami
 - c. storm surge
 - d. lindol
5. Ano ang tawag sa biglaang pagbaha na nararansan ng isang lugar?
 - a. landslide
 - b. flashflood
 - c. bagyo
 - d. baha

Karagdagang Gawain

Panuto: Maglagay ng angkop na tugon sa mga sumusunod na sitwasyon. Isulat ang sagot sa inyong kuwaderno.

1. Kung mayroong nasaktan sa inyong pamilya o kasama sa bahay, ano ang nararapat na unang tugon para dito?

2 Kung ang bagyo ay paparating, ano ang maari mong gawin?

3. Kung ang lindol ay nangyari habang ikaw ay nasa loob ng bahay, ano ang iyong magiging unang tugon para dito?

Susi sa Pagwawasto

Maaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral.

Karagdagang Gawain

1. B 2. C 3. C 4. D 5. B

Tayahin

Guguhit ang mag-aaral.

Isagawa Mo

1. BAGYO 2. LANDSLIDE 3. BAHA 4. LINDOL 5. PAGPUTOK NG BULKAN 6. STORM SURGE

Isaisip

1	K
2	A
3	L
4	A
5	M
6	I
7	D
8	A
9	D

Gawain 2.

U O A R E N I F B F J K W B A	H G L U H E Z Y L I N D O L Q	O T V Q D P X K X Q Z Q H V E	C X C A G L B P A S A H I N K	L I Q G O G A I U N D M I G U	O W T Y P J H R D T A V B Q Z	G H R A Z M L R U C K M K I	C U P O W I Q S T Z M R P B Q	O B F U D J T O Q J G O N U S	K P T E M Z W P Z E N B K Q J	E M V O K B T D T A T C A O A	
R T V O Y S G E L H Y D R S P	T Q I K U P J I B P O P G X S	L H L V B A N X F O W R H V U	Y X S H M D V E L A U C Q R N	A H D E O L U F R S Z I J W A	N J N L T D H L M B U P E G M	A X A B P S M R U W K F R K I	N V L M A N G H B A G Y O X E	U O K L Z T A F D M U C S L M	K P F H S W S I R K Z B W F D	A J X J I A G C L C Q K Y A L	S P I Y S J I M D R A H J H C
Z W R A U X B V J E R F E W L	M J D H B A H A L M F D R E T	T Q I K U P J I B P O P G X S	L H L V B A N X F O W R H V U	Y X S H M D V E L A U C Q R N	A H D E O L U F R S Z I J W A	N J N L T D H L M B U P E G M	A X A B P S M R U W K F R K I	N V L M A N G H B A G Y O X E	U O K L Z T A F D M U C S L M	K P F H S W S I R K Z B W F D	A J X J I A G C L C Q K Y A L
T X E T O K R X H A N I J V U	M J D H B A H A L M F D R E T	T Q I K U P J I B P O P G X S	L H L V B A N X F O W R H V U	Y X S H M D V E L A U C Q R N	A H D E O L U F R S Z I J W A	N J N L T D H L M B U P E G M	A X A B P S M R U W K F R K I	N V L M A N G H B A G Y O X E	U O K L Z T A F D M U C S L M	K P F H S W S I R K Z B W F D	A J X J I A G C L C Q K Y A L
L D F R U B G T V B P S M O Z F	T A L A J K X Y B P S M O Z F	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R T E R G N H B T	A H T W T E L P G J Y D A N W
L W S I P V W T Q X D I S H N	H I O V N O A R U I Q L C J G	L D F R U B G T V B P S M O Z F	R A L Q W H Y N W J W H T I S	D S N S T O R M S U R G E A K	O Z B D Q D P T G X I W K Q T	O U W N S A N Y B M O U D O C	L S A Q X L W H A I N M X Y Q	F I J B S H I N O A J L O G C	H W M G V T U D K P D I A U	S A X I N S R 	

Sanggunian

Edukasyong Pangkatawan at Pangkalusugan 4, Kagamitan ng
Mag-aaral pahina 323-336

<https://publicdomainpictures.net/pictures/30000/velka/landslide.jpg>

<https://www.tasnimnews.com/en/news/2018/12/30/1911136/landslides-floods-leave-22-dead-in-philippines>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

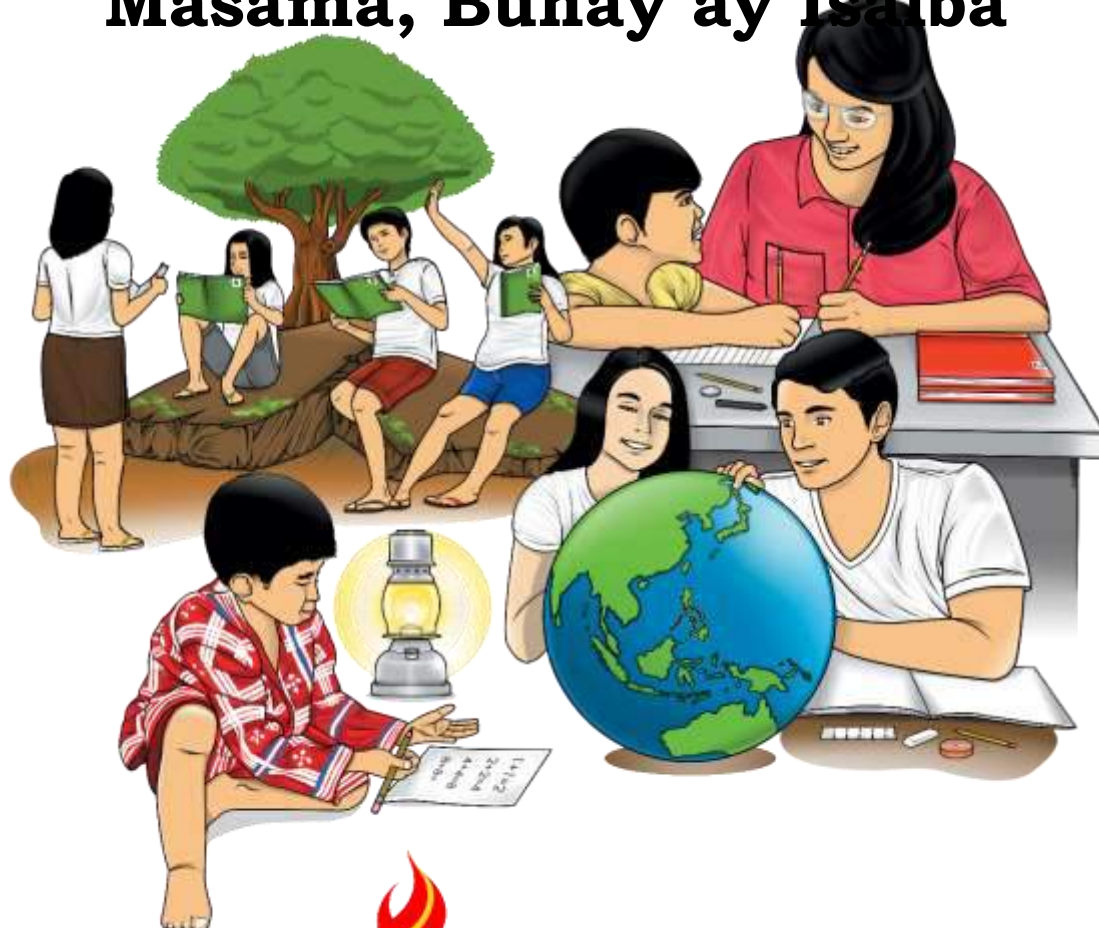
Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Edukasyong Pangkalusugan

**Ikaapat na Markahan – Modyul 2:
Piliin ang Tama, Umiwas sa
Masama, Buhay ay Isalba**

**Edukasyong Pangkalusugan – Ikaapat na Baitang
Alternative Delivery Mode**

**Ikaapat na Markahan – Modyul 2: Piliin ang Tama, Umiwas sa Masama, Buhay ay Isalba
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Lexie N. Barra

Editor: Renato B. Gallenito

Tagasuri: Cynthia T. Montañez

Tagaguhit: Emma N. Malapo

Tagalapat: Anthony C. Vista, Armand D. Subingsubing

Tagapamahala: Gilbert T. Sadsad, Francisco B. Bulalacao, Jr.,

Grace U. Rabelas, Ma. Leilani R. Lorico,

Jerson V. Toralde, Belen B. Pili

Cynthia T. Montañez

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City 4500

Telefax: 0917 178 1288

E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Edukasyong Pangkalusugan

**Ikaapat na Markahan – Modyul 2:
Piliin ang Tama, Umiwas sa
Masama, Buhay ay Isalba**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Isang masayang bungad na pagbati sa iyo kaibigan!

Nandito nanaman tayo upang tuklasin ang maaaring idulot na kapahamakan bunga ng mapanganib na gawi at kilos tulad ng paggamit ng paputok, armas, at pag-inom ng alak. Aalamin din natin kung ano ang kahalagahan ng pagpili at paggamit ng alternatibong pamamaraan sa pagdiriwang ng iba't ibang okasyon.

Ang modyul na ito ay binubuo ng dalawang aralin:

Aralin 1 – Mga dulot na kapahamakan bunga ng mapanganib na gawi at kilos.

Aralin 2 – Alternatibong pamamaraan sa pagdiriwang ng iba't ibang okasyon.

Sa modyul na ito, sisikapin nating matamo ang mga sumusunod:

1. Nailalahad ang maaaring idulot na kapahamakan bunga ng mapanganib na gawi at kilos tulad ng paggamit ng paputok, armas, at pag-inom ng alak.
2. Natatangkilik ang paggamit ng alternatibong pamamaraan sa pagdiriwang ng iba't ibang okasyon.

Subukin

Handa ka na ba sa bago nating aralin? Alam kong gustong-gusto mo nanaman ng panibagong kaalaman. Pero bago yan, isang pagsubok muna ang ibibigay ko sayo para malaman kung hanggang saan na ang alam mo tungkol sa bago nating pag-aaralan.

Isulat sa sagutang papel ang tsek (✓) kung ang GAWAIN ay Tama at ekis (X) naman kung Mali.

1. Sinindihan ng mga bata ang nakitang paputok sa lansangan.
2. Namili ng malalakas na paputok ang tatay para sa Bagong Taon.
3. Tumulong ang kabataan sa paglinis ng plasa matapos ang pista.
4. Pagkatapos uminum nag-aaway ang mga lasing na may mga patalim.
5. Masayang nanonood ng parada ang mga bata tuwing pyesta.
6. Maingat na nagpaputok ng kanyong kawayan sina Ador, Pepe at Juan.
7. Lasing na nagmamaneho ang isang drayber ng jeep.
8. Nagkantahan at nagsayawan ang magkaibigan sa halip na uminom ng alak sa kaarawan ng kanilang guro.

9. Nagpaputok ng baril si Mang Pedro sa pagsalubong ng bagong taon.
10. Nanood ang buong pamilya ng pailaw sa plasa.

Tingnan ang tamang sagot sa pahina 19.
Ilan ang nakuha mo?

Magaling kung nakuha mo lahat ng tamang sagot. Ayos lang kung hindi mo nakuha lahat dahil mas lilinangin pa natin ang iyong kaalaman sa pagpapatuloy mo sa modyul na ito.

Aralin**1****Mga Dulot na Kapahamakan
Bunga ng Mapanganib na
Gawi at Kilos.**

Ang sakuna ay hindi lamang maaaring dulot ng kalamidad. Ito rin ay maaaring dulot ng maling gawi at maling pagpili sa masamang gawain. May mga pagkakataong ito ay sanhi ng labis na pag-inom ng alak, paggamit ng paputok o armas, at pakikipag-away sa kapwa. Sa araling ito, aalamin natin ang mga dulot na kapahamakan bunga ng mapanganib na gawi at kilos ng isang tao.

Balikan

Sa nakaraang modyul, pinag-aralan mo ang paghahandang ginagawa sa panahon ng mga sakuna. Tukuyin kung anong paghahanda ang ginagawa sa bawat larawan. Isulat ang sagot sa inyong sagutang papel.

1.

2.

3.

Tingnan ang tamang sagot sa pahina 19.
Nakuha mo ba ang lahat ng tamang sagot?
Maaari ka nang magpatuloy kung nakuha mo lahat. Kung hindi naman, maaari mong balikan sa mga nakaraang modyul ang pangalan ng sakit na hindi mo nakuha nang tama.

Tuklasin

A. Huwag ‘Yan...

Ilarawan ang maaaring mangyari sa bawat larawan. Isulat ang inyong sagot sa iyong papel.

1.

2.

3.

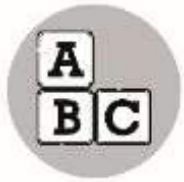
Suriin

Ang sakuna ay hindi lamang maaaring dulot ng kalamidad. Ito rin ay maaaring idulot ng maling gawi at maling pagpili sa masamang gawain. May mga pagkakataong ito ay sanhi ng labis na pag-inom ng alak, paggamit ng paputok o armas, at pakikipag-away sa kapuwa. Maraming panganib ang idinudulot ng mga gawaing ito.

Narito ang mga panganib na dulot ng mga maling gawi at masasamang gawain.

- Pagkawala ng kabuhayan
- Nakasasama sa kalusugan
- Sanhi ng kaguluhan
- Kapahamakan sa buhay
- Pagkawasak ng pamilya
- Kamatayan
- Kaguluhan sa komunidad.
- Pagkasira ng ari-arian
- Disgrasya
- Polusyon sa kapaligiran

Pagyamanin

GAWAIN 1

Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Anu-ano ang maaring mangyari kung ang iyong laruan ay nakakalat sa sahig pagkatapos mong maglaro?

2. Nararapat ba na paglaruan ng isang batang tulad mo ang posporo? Ano ang maaring mangyari kung ito ay gagamitin sa hindi tamang paraan?

3. Ano ang mas mainam na gamitin sa pagsalubong ng bagong taon paputok o torotot? At bakit?

GAWAIN 2

Tukuying kung anong posibleng panganib na maaring mangyari sa mga sitwasyon sa bilang 1-5. Pumili ng sagot na nasa loob ng kahon. Isulat ang sagot sa inyong kwaderno.

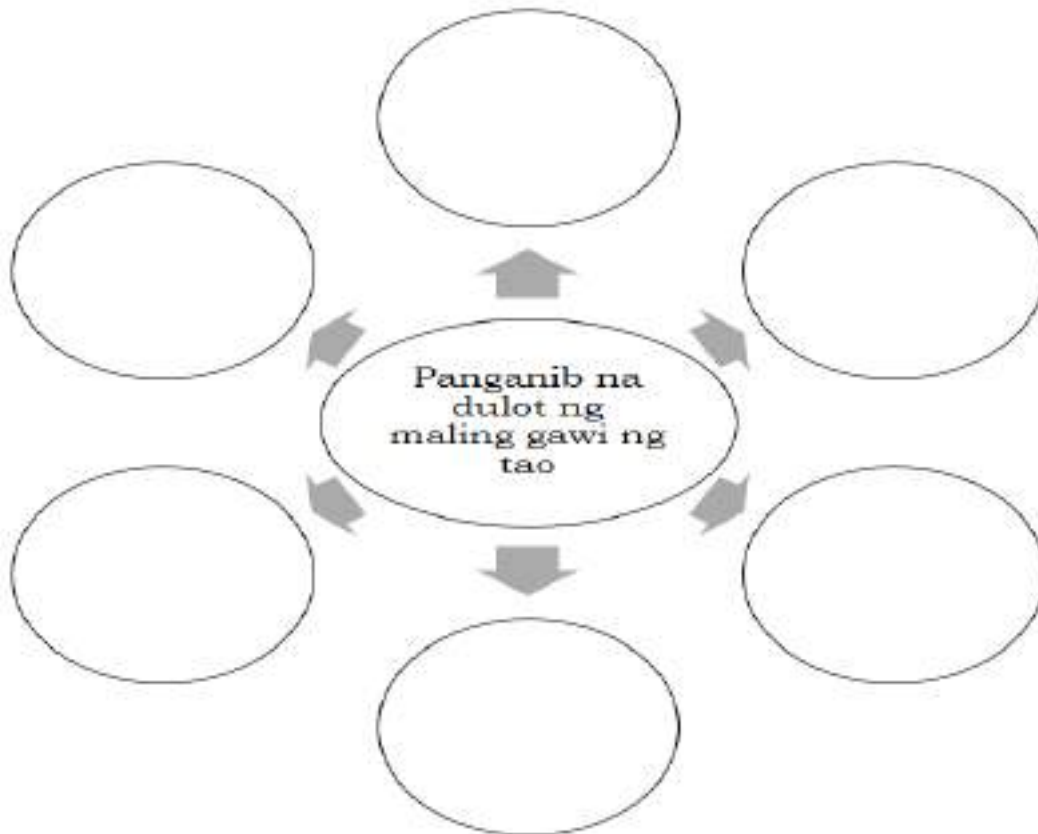
<ul style="list-style-type: none">• Pagkawala ng kabuhayan• Nakasasama sa kalusugan• Sanhi ng kaguluhan• Kapahamakan sa buhay• Pagkawasak ng pamilya	<ul style="list-style-type: none">• Kamatayan• Kaguluhan sa komunidad.• Pagkasira ng ari-arian• Disgrasya• Polusyon sa kapaligiran
--	--

1. Pagtapon ng basura sa di tamang tapunan.
2. Sobrang pagkain ng junk foods
3. Pag-aaway na labis ng nanay at tatay.
4. Maling pag inom ng gamot kung may karamdaman
5. Hindi pagsunod sa tamang tawiran.

Isaisip

Kopyahin ang graphic organizer sa ibaba sa iyong sagutang papel. Mula sa mga napag-aralang konsepto, isulat sa mga bilog ang mga panganib na dulot ng maling gawi ng tao.

Isagawa

Gumupit at idikit ang isang larawan ng maling gawain ng tao at ipaliwanag kung paano makakaiwas o maiitama ang gawain napili. Maaring magtanong at magpatulong sa nakakatandang kapatid at magulang. Gawin ito sa sagutang papel.

Aralin**2****Alternatibong Pamamaraan
sa Pagdiriwang ng iba't
ibang Okasyon**

Alam mo ba? Ang mahalagang alternatibong pamamaraan sa pagdiriwang ng iba't ibang okasyon. Ang mga pamamaraang ito ay makatutulong upang mailigtas tayo sa ating mga maling gawain.

Sa araling ito, aalamin natin ang mga alternatibong paraan sa pagdiriwang ng iba't ibang okasyon at upang lubos na mapag-aralan kung paano magiging ligtas sa anumang kapahamakan.

Balikan

Bago mo matutunan ang bagong aralin balikan mo muna ang natutunan mo sa nakaraan. Isulat sa loob ng organizer ang mga panganib na dulot ng maling Gawain.

Pag-masdan ang mga larawan na nasa ibaba. Anu-anong okasyon ang ipinagdiriwang nila? Paano at saan ipinagdiriwang ang mga ito? Ating alamin sa pamamagitan ng araling ito. Handa ka na ba?

Tayo na at pag-aralan ang masaya at kapana-panabik na paksang ito.

Suriin

Kilala ang mga Pilipino sa iba't ibang tradisyon at kaugalian. Bahagi ng kulturang Pilipino ang pagsama-sama ng pamilya. Karaniwang tuwing may selebrasyon tulad ng kapaskuhan, bagong taon, kasalan, kaarawan, araw ng kapanganakan at araw ng malungkot na libing na namayapang kamag-anak. May mga pamilya namang nagtitipon-tipon kahit walang espesyal na okasyon. Layunin ng pagtitipon na mapanatili ang malapit na pag-uugnayan ng mga kasapi ng pamilya. Pinahahalagahan ng mga Pilipino ang ganitong kultura na namana natin sa ating mga ninuno. Isa pang natatanging kultura ng mga Pilipino ay ang kakaibang selebrasyon ng kapistahan o pista ito ay pinagdiriwang bilang paggunita ng kaarawan at pasasalamat sa mga patron. Karaniwang may parade ng musiko, handaan, palaro, bisita at programa na kinagigiliwan ng mga tao tuwing pista. Subalit sa bawat pagdiriwang ay may mga pagkakataong nagdudulot ng sakuna na hindi inaasahang mangyari. Maiiwasan natin ang mga ito sa pamamagitan ng alternatibong paraan sa pagdiriwang. Narito ang ilang mga halimbawa nito:

Okasyon/Pagtitipon	Alternatibong Paraan ng Pagdiriwang
1. Pasko	a. Pagpapalitan ng regalo
	b. Panonood ng pailaw sa plasa
	c. Pagsasalo-salo sa Noche Buena
2. Bagong Taon	a. Paggamit ng kanyong kawayan
	b. Pagpapapatunog ng torotot, ng mga gamit sa bahay tulad ng takip ng kaldero
	c. Pagbusina ng sasakyan at iba pa.
3. Pista	a. Panonood at pagsali sa palaro
	b. Pagsali sa parada
	c. Pakikinig ng misa

Pagyamanin

GAWAIN 1

Punan ang patlang ng salita o mga salita upang mabuo ang pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Sa halip na magpaputok sa pagsalubong ng Bagong Taon gumamit ng _____ kawayan.
2. Tuwing _____ mas masayang manood ng pailaw sa plasa.
3. Gumamit din ng _____ upang makagawa ng ingay.
4. Sumali sa iba't ibang _____ tuwing Pista sa lugar.
5. Taimtim na manalangin at makinig ng _____.

GAWAIN 2

Magbigay ng mga halimbawa ng alternatibong paraan sa bawat okasyon o pagdiriwang. Isulat ang inyong sagot sa sagutang papel.

PASKO

- 1.
- 2.

BAGONG TAON

- 1.
- 2.

PISTA

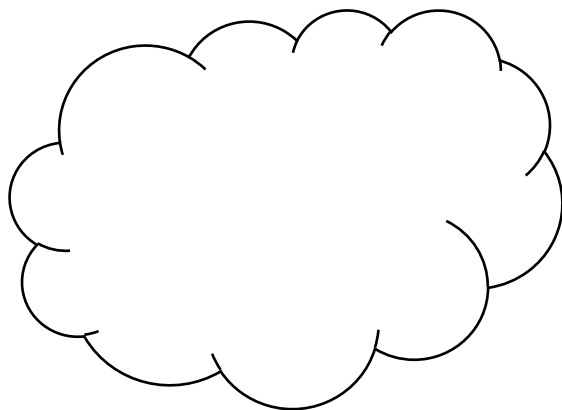
- 1.
- 2.

GAWAIN 3

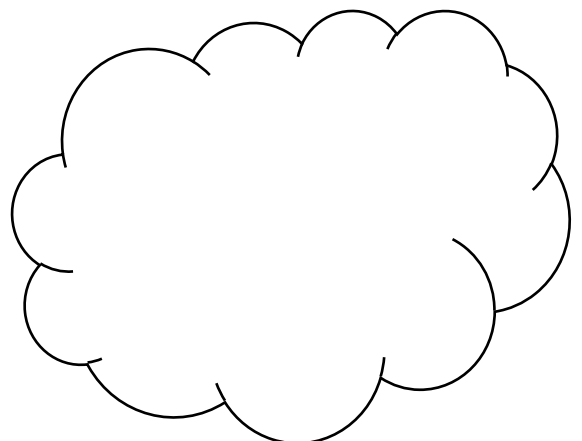
Hanapin sa kahon ang mga alternatibong gawain sa bawat pagdiriwang. Isulat ito sa mga ulap ng bawat okasyon. Gawin ito sa inyong sagutang papel.

- Nanood ng parade sa plasa
- Nagpapaputok ng kanyon kawayan
- Naglalaro ng palosebo
- Nagkakantahan ng malakas
- Nagpapaputok ng baril
- Nanonood ng pailaw
- Nagpapatunog ng torotot

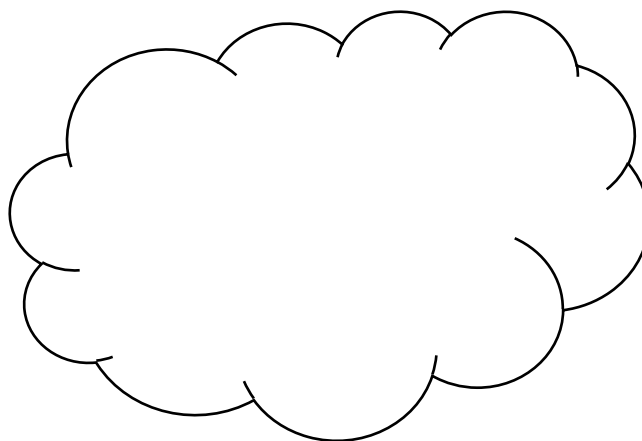
PASKO

PISTA

BAGONG TAON

Isaisip

Ano-ano ang dapat gawin upang maiwasan
ang mga sakuna kung mayroon
pagdiriwang?

Isagawa

Tukuyin ang nararapat na gawain sa bawat pagdiriwang.
Isulat ang sagot sa sagutang papel.

PASKO

PISTA

BAGONG TAON

KAARAWAN

Tayahin

Basahin at unawain ang bawat pangungusap. Iguhit ang ○ kung tama ang sinasabi ng pangungusap at □ kung mali. Isulat ito sa sagutang papel.

1. Ang mga magkakaibigan ay nagkakantahan at nagsasayawan sa halip na uminom ng alak sa kaarawan ni Aling Nelia
2. Nagpapatok ng baril si Mang Arnel sa pagsalubong ng bagong taon.
3. Ang mga bata ay nanonood ng programa sa plasa sa halip na magpapatok.
4. Maingat na nagpapatok sina Alex, Noel at Allan ng kanyong kawayan.
5. Si Arnold ay lasing na nagmaheho ng sasakyan pauwi sa kanilang bahay.
6. Ang buong pamilya ay sama-samang nagsimba at nagdasal ng taimtim.
7. Nagpalitan ng regalo ang magkakamag-anak sa pasko.
8. Si Nilo ay nagpa-inom ng maraming alak sa kanyang kaarawan.
9. Ang mga bata sumali sa ibat-ibang palaro sa pista ng kanilang barangay.

10. Si Mang Ruben ay bumili ng maraming paputok na gagamitin sa pagsalubong ng Bagong Taon.

Karagdagang Gawain

Gumawa ng maikling sanaysay/talata na may kaugnayan sa temang “Piliin ang Tama, Umiwas sa Masama, Buhay ay Isalba.”

Susi sa Pagwawasto

Aralin 1

SUBUKIN

1. X 2. X 3. √ 4. X 5. √ 6. √ 7. X 8. √ 9. . X 10 √

BALIKAN

1. Nag-aayosng bubong
2. Nakikinig sa balita
3. Naghahanda ng pagkain

TUKLASIN

1. Maaring maputukan ang bata
2. Nalasing ang babae
3. May matatamaan ng bala

PAGYAMANIN

GAWAIN 1

1-3 Iba't iba ang sagot ng mag-aaral o ito ay makikitung muli sa surtin.

GAWAIN 2

1.
2.
3.
4.
5.

GAWAIN 3

Iba't iba ang sagot ng mag-aaral o ito ay makikitung muli sa surtin.

ISAGAWA

Iba't iba ang sagot ng mag-aaral

Aralin 2**BALIKAN**

1. Kamatayan 2. Polusyon 3. Kaguluhan 4. Kapahamakan
5. Kabuhayan

PAGYAMANIN**GAWAIN 1**

1. Kanyon 2. Pasko 3. Bagay 4. Palaro 5. Misa

GAWAIN 2

- Polusyon sa kapaligiran
- Nakasasama sa kalusugan
- Pagkawasak ng pamilya
- Nakasasama sa kalusugan /Kamatayan
- Disgrasya

GAWAIN 3*Pasko*

1. Nanonood ng pailaw

Pista

1. Naglalaro ng palosebo 2. Nanonood ng parade sa plasa

Bagong Taon

1. Nagpapaputok ng kanyong kawayan 2. Nagpapatunog ng torotot

ISAGAWA

Ang sagot ay makikita o matatagpuan sa suriin.

TAYAHIN

1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. ☐ 7. ☐ 8. ☐ 9. ☐ 10. ☐

Sanggunian

Department of Education, *Edukasyong Pangkatawan at Pangkalusugan 4, Kagamitan ng Mag-aaral* pahina 407-416

Department of Education, *Edukasyong Pangkatawan at Pangkalusugan 4, Patnubay ng Guro*

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph